

zetője egyéb úton-módon menekült meg a deportálás elől. Weinberger Moshe rabbi (később Carmilly), a neológ hitközség főrabbija feleségével együtt „a magyar zsidóság megmentésének céljából” szökött át Romániába.¹⁶⁰ Marton Ernő, a neves cionista, volt romániai parlamenti képviselő és az *Új Kelet* egykori főszerkesztője, röviddel Kasztner látogatása után oly nagy sietség és titoktartás közepette szökött át Romániába, hogy – szemtanúk szerint – tervét tulajdon feleségének és gyermekének sem árulta el.¹⁶¹ A zsidóság tömegeihez eközben mindössze az a „hír” jutott el, hogy kényszermunkára viszik majd őket Kenyérmezőre vagy valahová a Dunántúlra.

Hogy milyen hatást váltott volna ki a tömegekből, ha ebben az időben megtudják az igazságot, csak találgathatjuk. Nagyon valószínű, hogy a gettóban elkülönített emberek, akik közül a 20–48 éves férfiak munkaszolgálatot teljesítettek, és akik oly sok éven át nem szereztek tudomást a szomszédos országokban folyó vérontásról, az igazságot egyszerűen nem hitték volna el, mint ahogy minden jel szerint valóban nagyon kevesen voltak hajlandók tényként elfogadni, hogy a zsidókkal és más „nemkívánatos” személyekkel szemben tömeges irtó hadjárat folyik. Sokatmondóan tükrözi ezt az alapállást egy olyan magyar zsidó visszaemlékezése, akít 1944-ben Auschwitzba vittek:

Ha akkor tudtam volna, mit jelent Auschwitz, nincs ember a földön, aki föltett volna arra a vonatra. De nincs ember a földön, aki akkor el tudta volna hitetni velem Auschwitz létezését. Megérkezésünkkor egy lengyel zsidó odajött hozzánk, és a magas kémények felé mutatva azt mondta, mindnyájan ott szállunk majd el hamarosan. Ekkor már ott voltam a táborban, és mégis biztosra vettem, hogy az az ember örült.¹⁶²

A bírósági eljárás rövid megszakítással augusztus 9-ig tartott, amikor megkezdődhetett Kasztner utolsó kihallgatása. Ezután a kormány képviselőjében Chaim Cohen emelkedett szólásra, aki Kasztner mellé állt, becsületes embernek mondta őt, és hangsúlyozta, hogy „elkövetett ugyan hibákat... de semmi ok nincs bárminemű bűnös szándékot keresni ezek mögött”¹⁶³. 30 órás beszédében Tamir összefoglalta korábban elhangzott vádjait és a mellettük szóló bizonyítékokat. Kijelentette, hogy Kasztner lepaktált a nációkkal, és áruló lett, s kérte védecének felmentését a becsületsértés vádja alól, valamint a Kasztnerrel és társaival szemben felhozott vádak bírósági kivizsgálását.

Halevi bíró 9 hónapig dolgozott véleményének megírásán. Eközben heves csatározások kezdődtek az izraeli politikai pártok között. Az Irgun volt tagjai és szimpatizánsai a Herut körül csoportosultak, és ádáz dühvel igyekeztek megbuktatni a hatalmon lévő Mapait, Kasztner pártját. Halevi bíró, aki nemigen kötelezte el magát ezekben a politikai harcokban,